

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа «Інститут геохімії навколишнього середовища
Національної академії наук України»
(ДУ «ІГНС НАН України»)

СХВАЛЕНО
Вченою радою
ДУ «ІГНС НАН України»
від 4 червня 2024 р., протокол № 6

Голова Вченої ради
ДУ «ІГНС НАН України»
Академік, д.т.н., проф.
Юрій ЗАБУЛОНОВ

ПРОГРАМА
НАУКОВО – ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	10 – ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	103 – НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ
ОНП	ЕКОЛОГІЧНА ГЕОЛОГІЯ МІНЕРАЛЬНИХ РЕСУРСІВ
РІВЕНЬ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Старший науковий співробітник відділу ядерно-фізичних технологій, кандидат хімічних наук, доцент Віталіна Віталіївна Лук'янова.

Київ - 2024 р.

ВСТУП

Науково-педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми (ОНП) з підготовки докторів філософії за спеціальністю 103 «Науки про Землю» в Державній установі «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України».

Основою науково-педагогічної практики є відпрацювання практичних умінь і навичок аспіранта здійснювати підготовку навчально-методичного забезпечення, підготовку та проведення занять.

Згідно з навчальним планом підготовки докторів філософії, науково-педагогічна практика проводиться на третьому році навчання в обсязі 120 годин (4 кредити), якщо не передбачено інше під час оновлення ОНП.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Мета практики:

Метою науково-педагогічної практики є поглиблення та закріплення знань аспірантів з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмій і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін.

1.2. Основні завдання практики

Проходження науково-педагогічної практики передбачає виконання аспірантом наступних видів робіт:

- підготовку та проведення семінарських занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення семінарських занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються.

Науково-педагогічна практика має бути наближена до напрямків наукових досліджень аспіранта. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом при написанні дисертаційної роботи.

1.3. Компетентності, якими повинен оволодіти аспірант

В рамках даної науково-педагогічної практики поглиблюються та розвиваються такі компетентності:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в Науках про Землю та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК04. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК05. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

СК08. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

та досягаються наступні програмні результати навчання:

ПРН02. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі Землі, її геосфер, планет земної групи та процесів, що відбуваються в них, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у Науках про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми наук про Землю, кваліфіковано оприлюднювати в тому числі іноземною мовою результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях та на наукових заходах.

ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

ПРН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про Землю, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.

ПРН06. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з наук про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у науках про Землю з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ПРН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері наук про Землю, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ

2.1. На практику відведено чотири кредити ЄКТС (120 годин), з них: аудиторної роботи (50 годин), самостійна робота (70 годин).

2.2. Терміни проходження практики та її зміст зазначаються в індивідуальному плані практиканта та затверджуються науковим керівником.

2.3. Аспірант, перед проходженням практики, повинен разом із своїм керівником скласти індивідуальний план проходження практики відповідно до цієї програми та затвердити його на вченій раді Інституту.

3. СТРУКТУРА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№	Вид роботи	Обсяг (годин)
1	Відвідування лекцій викладачів і їх аналіз	20
2	Відвідування лекцій аспірантів-практикантів і їх аналіз	10
3	Відвідування семінарських і практичних занять викладачів і їх аналіз	10
4	Відвідування семінарських і практичних занять аспірантів-практикантів і їх аналіз	10
5	Підготовка до проведення лекцій та практичних/семінарських/лабораторних занять, збір та аналіз матеріалів	20
6	Консультації з керівником практики і НПП бази практики	10
7	Методична робота	30
	Інші види навчально-методичної роботи: - - - -	10
Всього		120 год/4 кредити

3.1. Знайомство з організацією освітнього процесу: навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, розрахунок обсягу навчального навантаження, навчальний контент.

3.2. Відвідування занять, що проводять НПП з бази практики.

3.3. Розробка навчально-методичних матеріалів для проведення занять з навчальної дисципліни.

3.4. Самостійне (бінарне) проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів), самоаналіз.

3.5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт аспірантів або студентів (виконання завдань винесених на самостійну або індивідуальну роботу, робота на занятті).

4. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на керівника, за яким закріплений цей аспірант або на іншого працівника установи, який володіє науковими та педагогічними компетентностями.

4.2. Керівник практики:

4.2.1 забезпечує організацію, планування і узгодження заходів та облік результатів практики;

4.2.2 допомагає аспіранту у підготовці індивідуального плану проходження практики;

4.2.3 погоджує навчальні дисципліни для проведення педагогічної практики;

4.2.4 надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

4.2.5 контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи з аспірантами.

5. ЗМІСТ І ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ

5.1. За підсумками проходження науково-педагогічної практики аспірант представляє у відділ до якого він прикріплений наступні документи:

5.1.1. Звіт про проходження науково-педагогічної практики (Додаток 1);

5.1.2. Відгук-характеристику керівника на аспіранта (Додаток 2).

5.1.3. Щоденник науково-педагогічної практики (Додаток 3).

5.2. Підсумки та результати практики аспірантів затверджуються на засідання відділу, куди прикріплено аспіранта для виконання дисертаційного дослідження, витяг з протоколу засідання відділу разом з зазначеними документами у п. 5.1 подаються у відділ ученого секретаря Інституту.

5.3. У відгуку-характеристиці керівника на аспіранта у висновках необхідно визначити обсяг виконаних аспірантом завдань практики, його ставлення до проходження практики, а також надати оцінку результатам проходження практики (зараховано або не зараховано). Наприклад: «Завдання науково-педагогічної практики виконано в повному обсязі. Аспірант показав вміння організовувати свою роботу, відмінну теоретичну підготовку та такі особистісні якості як вимогливість, сумлінне ставлення до підготовки та проведення навчальних занять, дотримування вимог правил внутрішнього розпорядку. Оцінка - зараховано».

5.4. У звіті про роботу, яку виконано під час практики, аспірант наводить стислий опис виконаної ним роботи орієнтуючись на зміст науково-педагогічної практики.

Вид підсумкового контролю: залік.

Результати складання заліку за результатами проходження науково-педагогічної практики вносяться до відомості обліку успішності та індивідуального навчального плану аспіранта.

Додаток 1

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта ____ року навчання

(ПІБ аспіранта в родовому відмінку)

Спеціальність:

(шифр та назва спеціальності, за якою навчається)

Відділ

(Науковий відділ ДУ «ІГНС НАН України», до якого прикріплений аспірант)

Термін проходження практики:

Тема дисертаційного дослідження:

Науковий керівник:

(ПІБ наукового керівника, науковий ступінь, вчене звання)

Назва бази практики:

Керівник від бази практики:

(ПІБ керівника, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Мета науково-педагогічної практики аспіранта

Завдання науково-педагогічної практики аспіранта

Аспіранта _____ року навчання

_____ (ПІБ аспіранта в родовому відмінку)

Спеціальність:

_____ (шифр та назва спеціальності, за якою навчається)

Відділ

_____ (Науковий відділ ДУ «ІГНС НАН України», до якого прикріплений аспірант)

Термін проходження практики:

Тема дисертаційного дослідження: _____

Науковий керівник: _____

_____ (ПІБ наукового керівника, науковий ступінь, вчене звання)

Назва (бази практики):

Керівник від бази практики:

_____ (ПІБ керівника, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Підпис аспіранта _____ (ПІБ)

**Підпис керівника
від бази практики _____ (ПІБ)**

Загальний обсяг науково-педагогічної практики визначений освітньо-науковою програмою та навчальним планом та складається з:

- навчально-методичної роботи (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій,

- керівництво різними видами діяльності студентів);
- аудиторного навантаження (читання лекцій, проведення семінарських, практичних, лабораторних занять).

Навчально-методична робота (___ годин)

№	Вид роботи	Обсяг	Оцінка виконання наукового керівника
1	Відвідування лекцій викладачів і їх аналіз	___ год	Виконано/не виконано
2	Відвідування лекцій аспірантів-практикантів і їх аналіз	___ год	Виконано/не виконано
3	Відвідування семінарських і практичних занять викладачів і їх аналіз	___ год	Виконано/не виконано
4	Відвідування семінарських і практичних занять аспірантів-практикантів і їх аналіз	___ год	Виконано/не виконано
5	Підготовка до проведення лекцій та практичних/семінарських занять, збір та аналіз матеріалів, необхідних	___ год	Виконано/не виконано
6	Консультації з керівником практики і НПП бази практики	___ год	Виконано/не виконано
7	Методична робота	___ год	Виконано/не виконано
	Інші види навчально-методичної роботи: - - - -	___ год	Виконано/не виконано
Всього		___ год	Зараховано/Не зараховано

Аудиторна робота (___ годин)

№	Вид роботи	Обсяг	Оцінка виконання наукового керівника
1	Проведення лекції	__ год	Виконано/не виконано
2	Проведення лекції	__ год	Виконано/не виконано
3	Проведення семінарського/практичного заняття	__ год	Виконано/не виконано
4	Проведення семінарського/практичного заняття	__ год	Виконано/не виконано
5	Проведення семінарського/практичного заняття	__ год	Виконано/не виконано
6	Проведення семінарського/практичного заняття	__ год	Виконано/не виконано
Всього		__ год	Зараховано/Не зараховано

Оцінка виконання плану проходження науково-педагогічної практики аспіранта в ЗВО/науковій установі науковим керівником аспіранта

Науковий керівник _____ / _____
 (підпис) (ПІБ)

Оцінка виконання плану проходження науково-педагогічної практики аспіранта в ЗВО/науковій установі керівником від бази практики

Керівник від бази практики _____ / _____
 (підпис) (ПІБ)

Висновок відділу

Завідувач відділу _____ / _____
 (підпис) (ПІБ)

Протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.